

Kerk van de toekomst moet pleisterplaats zijn

Boek over toekomst kerk gepresenteerd in Bergeijk

Redactie kerk

BERGEIJK. De kerk van de toekomst moet een pleisterplaats zijn, een plek waar mensen op adem kunnen komen.

Dat is de samenvatting van het boek "Kerk van de toekomst", dat gisteravond in Bergeijk werd gepresenteerd. De bundel verschijnt

naar aanleiding van het vijftigjarig bestaan van oecumenische gemeenschap De Hooge Berkt. Deze christelijke leefgemeenschap met zo'n honderd leden richt zich sterk op gastvrijheid.

In het boek delen dertien kerkelijke leiders, theologen en opinie-makers hun visie op de kerk in de toekomst. Auteurs zijn onder anderen dr. A. J. Plaisier, voormalig scriba van de Protestantse Kerk in Nederland, drs. K. van der Kamp, algemeen secretaris van de Raad van Kerken in Nederland, prof. dr. E. P. N. M. Borgman, hoogleraar theologie aan Tilburg University,

de oudkatholieke aartsbisschop dr. J. A. O. L. Vercammen en de liberaal-joodse rabbijn T. Benima. De bisschop van Den Bosch, G. de Korte, nam gisteren het eerste exemplaar in ontvangst.

De Hooge Berkt wilde bij haar jubileum niet alleen terugblikken, maar ook vooruitblikken, verklaart Annet van Straaten van de oecumenische gemeenschap in de uitgave. „De bisschop van de Oudkatholieke Kerk noemde onze gemeenschap ooit een laboratorium van de kerk van de toekomst. We zijn veelkleurig, flexibel en dienstbaar. Wij geven ons geloof

handen en voeten in het leven van alledag. In de bundel laten we anderen aan het woord over hun beeld bij de kerk van de toekomst. In de hoop elkaar te kunnen inspireren en van elkaar te leren.”

De inzendingen zijn divers, maar de rode lijn in alle bijdragen is dat de kerk van de toekomst opener en ruimer zal zijn, zegt redacteur en voorzitter van De Hooge Berkt Jan Renkema. „In bijna alle inzendingen benadrukken de auteurs dat de kerk niet alleen op zondag een functie moet hebben, maar ook doordeweeks een pleis-

terplaats moet zijn voor mensen die daar behoefte aan hebben. Dit kan door bijvoorbeeld cursussen aan te bieden of een retraite te verzorgen. Liturgie heeft je niet altijd te vieren kerkgebouw, maar kan ook in een garagebox in de Bijlmer of in een oud huis.”

Renkema hoopt dat mensen door het lezen van het boek hun eigen goden durven benoemen, zoals macht, roem en hebzucht, en kiezen voor de ene God. „Die God mag in veelkleurigheid worden gediend. Door gastvrij te zijn geven we vorm aan idealen van barmhartigheid en solidariteit.”

HGJB PRESENTEERT "VOORLEVEN"

BODEGRAVEN. Op een avond over geloofsopvoeding in de hervormde gemeente van Bodegraven presenteerde de Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond (HGJB) gisteravond "Voorleven", nieuw materiaal over geloofsopvoeding. Leantine Dekker (r.) (HGJB) liet deelnemers kennismaken met de serie. beeld Martin Droog

Israël weigert medewerker Wereldraad

Redactie kerk

TEL AVIV. Israël heeft een medewerkster van de Wereldraad van Kerken maandag niet toegelaten tot het land. De Wereldraad reageert vol onbegrip. Dr. Isabel Apawo Phiri werd op het vliegtuig terug naar Duitsland gezet. Israël nam het besluit omdat Phiri de beweging zou steunen die Israël wil boycotten en sanctioneren vanwege zijn beleid rond de nederzettingen. Phiri was op weg naar Jeruzalem voor een ontmoeting met kerkleiders die betrokken zijn bij het Ecumenical Accompaniment Program in Palestine and Israel (Eappi). De Israëlische regering beschuldigt Eappi van anti-Israëlische activiteiten. Het is de regering een doorn in het oog dat de Wereldraad contacten heeft met Eappi. Wereldraadsecretaris dr. Olav Fykse Tveit spreekt van een verdraaiing van de feiten.

„Oproer wederdopers vergelijkbaar met daden IS”

Boek over onrust dopers Amsterdam gepresenteerd

Van een medewerker

AMSTERDAM. Het wederdopersoproer in Amsterdam is in zekere zin vergelijkbaar met de daden van Islamitische Staat (IS) nu, vindt dr. P. Knevel.

De docent geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) is een van de redacteuren van het boek "Nieuwe maren – Amsterdam 1534-1535". Hij en mederedacteur prof. dr. J. W. J. Burgers, verbonden aan de UvA en het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, voerden gisteren het woord tijdens de presentatie van de uitgave. Die vond plaats in de kerk van de doopsgezinde gemeente Amsterdam aan het Singel.

Het boek vormt het zevende deel in een reeks bronnenpublicaties en tekstedities, "Manuscripta Mennonitica". Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan prof. dr. P. Visser, emeritus hoogleraar

geschiedenis van het doperdom aan de Vrije Universiteit.

De wederdopers in de zestiende eeuw geloofden dat het duizendjarig rijk snel zou komen. In 1533 riepen zij de stad Münster uit tot het nieuwe Jeruzalem. De vele wederdopers in Amsterdam begonnen zich vanaf die tijd ook te roeren. Na een bijeenkomst op 11 februari 1534 liepen twaalf wederdopers naakt een huis uit en riepen aldoor: „Wee, de wrake Gods.” Op 10 mei van dat jaar bezetten wederdopers het Amsterdamse stadhuis, in de hoop dat de burgers hun zijde zouden kiezen. Toen dat niet gebeurde, zette de stadsregering met behulp van de burgers een tegenaanval in en doodde een aantal wederdopers. De overigen die bij het complot betrokken waren, werden gevangengenomen en op een vreselijke manier ter dood gebracht.

Een van de schepenen van die tijd, de latere burgemeester Joost Buyck, zo vertelde prof. Burgers voorafgaand aan de presentatie, heeft een dagboek bijgehouden van de onrust door de wederdopers in de jaren 1534-1535. Dit handschrift is later uitgegeven, samen met de historie van de we-

derdopers in Münster. Zodoende is de geschiedenis bekend geworden. Prof. Burgers zorgde voor een tekstuitgave met aantekeningen van de "nieuwe maren", terwijl Knevel in het boek het leven van Joost Buyck en de historische achtergronden beschreven heeft.

Tijdens zijn toespraak gisteren zei Knevel dat de opstand van de wederdopers in meerdere opzichten lijkt op wat IS tegenwoordig doet. Hij zei dat het in beide

gevallen gaat om religieus geïnspireerd gedrag. De wederdopers waren op zoek naar een alternatieve samenleving, een nieuw Jeruzalem. „Dat is vergelijkbaar met de gedachte van het kalifaat bij IS.”

Een volgende gelijkenis ziet de geschiedenisdocent in het zoeken naar machtsposities. De wederdopers dachten die te vinden in Münster en Amsterdam, IS zoekt ze in Syrië en Irak. Ook wees hij

erop dat burgemeester Buyck na de opstand van de wederdopers opriep om de vreemdelingen in de stad goed in de gaten te houden. De theatrale brutaliteit kenmerkte beide groepen, aldus Knevel. Hij wees op het gedrag van vier wederdopers die op 22 maart 1534 met getrokken zwaard en al kreten slakend door de straten van Amsterdam liepen. Ze riepen dat de verlossing van de rechterzijde (de zijde van de wederdopers) zou komen, en niet van de linkerzijde.

Er zijn ook verschillen, zei Knevel. Zo richtten de wederdopers hun aanval op het Amsterdamse stadhuis, de zetel van de macht, maar valt IS ook slecht te verdiepen plekken aan.

Het verhaal laat zien, aldus de docent, dat religieus geweld de samenleving onder druk kan zetten. Hij vindt het opvallend hoe snel tolerantie het moeilijk krijgt in tijden van spanning. In Amsterdam volgde na de opstand van de wederdopers onderdrukking door het rooms-katholieke stadsbestuur. Maar toen de stad in 1578 overging naar het protestantisme, was het gedaan met de macht van burgemeester Buyck.

AMSTERDAM. Presentatie van "Nieuwe maren – Amsterdam 1534-1535". V.l.n.r. prof. dr. W. J. W. Burgers, dr. P. Knevel en prof. dr. P. Visser. beeld RD